

تورک یوردی

تورکلرک فاندمنه چالیشیر اون بش کونده بر حیقار

بیل ۷ - جلد ۱۴ - عمومی صافی ۱۵۶ ۱ نیسان ، ۱۳۳۴ - صافی ۶

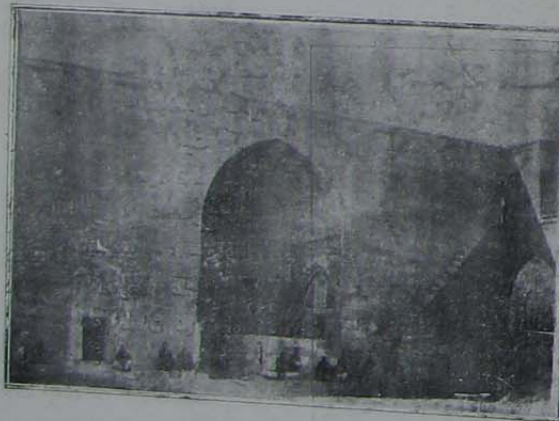
تورک اوجاچی قونفرانساری ۳

آناطولییه سلیمقری طائری

۱ زار زاتین خانی

طاشلری سوکک وچاقی بو حالک اساینددر.
 یالکز بو خانلر دکل، نه قدر بویه صاحبز
 مباتی ملیه من وارسه مان هبسی بر طاش اوجاچی
 اولشلردر. بو حال آلوریه من کی برده اوغتم
 جیه لرینه وانچرلرینه چیرکین و کومس
 کی بر طاقم کلبلر یاشدیرلر
 تلویث ایدلکده و الحاصل انسانک
 هیچده کورمه سی ایستمدیکی بر
 سقات اینجده بولمده درلر. بولرده
 نه متانت، نه رصانت وارکه هر دلر
 تخریباته مقاومت ایدرک بو کونه
 قدر کندیلرینی آز جوق محافظه
 ایدریمشلردر! حقیقه بوده شایان
 تعجدر.

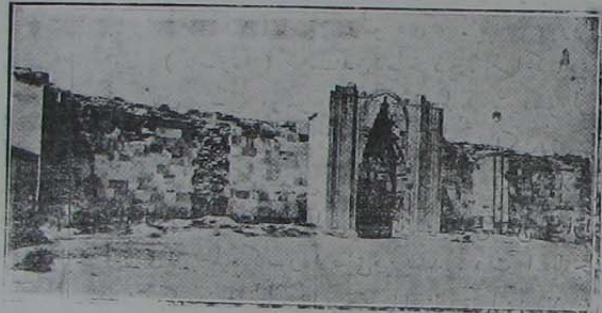
طرق جسیمه اوزرنده بولجبارک کیجه کی کچیرمه لرینه
 و کرک کندیلرینی، کرک حیوانلرینی دیکلندیرمه

۳ قیصریه جوارنده قرادای خاننک مدخل دهلیزی

فندیلر

اوجاچه صی بولیت، و سسارینه قارشی حرمت
 و محبت حسلرله انجورنا بدید اولمده اولان آراسلاقی
 کوستروب طایفه قی آرزوسی قی قارشیکره چقاردی.

۲ سلطان خاننک مدخل جیه می

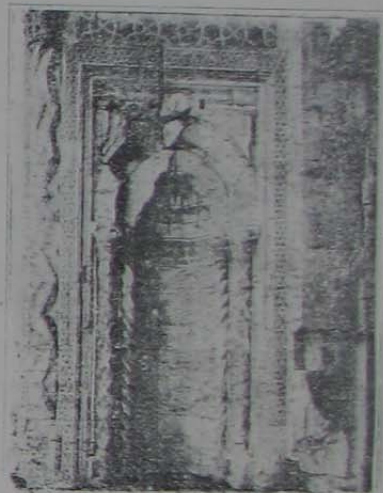
وغلطه برای یوردنده سوبله نیان سوزلری تکرار
 ایتدیرمه سق ایتدی.

سوکیلی آناطولییه برآز
 کزه نلر، قلعه کی متین بونکله
 برابر برظرافت مخصوصه فی حاوی
 اولان قوجه سلجوق خانلرینه تصادف
 ایتشلر بولرک ارانه ایتدکاری طرز
 معماری ایلر ترتیبات داخلیه لرینه
 حیران اولدقلری قدر، صوک درجه
 خراب و متروک بر حالده بولندقلرینه ده
 حیرت و بیان تأسف ایتشلردر.
 فی الواقع بوانیه عالییه نلک مان کافه سی
 آجینه جی بر منظره ارانه ایتدکده در.
 زلزله، تأثیرات هوائییه کی قوای
 طبیعه دن بشقه قدسزاقی، آثار
 اسلامه حرمتسزاک، تجاوز و ایشلمش

۴ خروسی خانك خارجاً منظره‌سی

اسلم دخی ویریلشدر. از جمله مراکش دن سوریه قدر بونلره (قیساریه) تسمیه اولوردی که لایتنجه و یارومجه اولان (که ساره آ) که سندن مأخوذدر. مراکش ده کی قیساریه سی اسکی مؤلفلر سوله به سوله به بیره میورلر. اوقدر جیم ایدی که عادتاً شهر ایچنده بر ایکنجی شهر کیدی. اون ایکی قیوسی واردی. احوال که قبل الاسلام بو خانلرک بیژانس امپراطورلری طرفندن ویرلش بعض امتیازانی واردی که بونلره که ساره آ صفتی ویریلشدر. دقت ایدیلرک برشیدر که آناتولی لیک سلجوقی خانلرینک قبولی بالاسنده بعضاً جلی خط ایله (السلطانی) که می محکوک اولدیفنی کوروز. بوده اوزمانلر خانلره ویریلن اهمیتی مشعردر. بعض مدقنلر قبشله معناسنی افاده ایدن (قارندن) که سسنگ دخی قیساریه دن مأخوذ اولدیفنی آدنا ایدییورلر. ینه

۵ سلطان خانك قیوسی یانده کی حجره

ویزانتینلر زماننده دخی یو عادت جاری اولش و فتح اسلامدن صکره حتی یک بیوک بر اهمیت کب ایدرک تکامل ایشدر. فقط یو عادت یالکز آناتولی به منحصر قالمیوب تکمیل ممالک اسلامیه ده، سوریه ده، قسطنطنیه ده، مصر ده و اسپانیاه قدر یوئه آفریقا تک قطعات شماليه سنده، عراق ده، ایران ده و الحاصل هر طرفه جاری ایدی. آتیق هر مملکت کوره بو خانلرک طرز انشایی آرزوق تبدل ایدیک کی بونلره بشقه بشقه

۶ خروسی خانك داخل منظره‌سی

فتح ایتدکاری ممالک وسیعده کرک
قدیم موجود اولانری محافظه ایتک ،
کرک مناسب کوردکاری عاقلده مجدد
خانلر و متراخانلر تأسیس ایتک صورتیه
ساجوقیلره خیر الحاف اولملردر. بعضاً
بونلاری معمارستان کپی اک بیوک
اوستلره انشا ایتدیرمش اولدقلرندن
بونلرده اهمیت معماریه وصناعیه-ی
درکاردر. عثمانیلرک شهر وقصبلرده
دخی تجارتگاه اولق اوزره وجوده
کتیدکاری خانلر حقیقه نظر دقتیری
جالدر. اوزاقلره کیتکینه حاجت ،

۷ آق خانک جبهه سی

۸ سیواس ایله قیصریه آره سنده کی
سلطان خانک مسجدی

استانبولده والده خانی ، طاقوق
پازارنده علی باشاخانی ، سیمکخانه
واساساً میزان علی، فقط بینه خانی
وتجارتگاه معناسی ده افاده ایدن
(قیان) لر ، یاغ قیانی ، بال قیانی
کی ، ایشته بونلرک هریری عتشم
برر بنادر . اولیا چلی والده خانی
آخورتیک بیک آت آله بیلدیکی سویلیور
صکره چترلی طاشده وشمیدی
عثمان بک مطبعه سزک بولندینی عیله

ممالک اسلامیه ناک بعضیستنده ، باخصوص مصرده (وکاله)
تعبیری مستعملدر. آوروپالیلر بوکله دن غلط اوله رق (اوقل)
تعبیری حصوله کتیرمشلردر. تونس وطرابلس غربده برده
(فندق) تعبیرینه تصادف ایدرزکه بوده رومیجه ده خان دیمک
اولان باندوخیون دن مأخوذدر. ممالک مذکورنک جولارنده
کواریلن فندق لر عادی چا وروپا کرچلردن یا پلمش مستطیل الشکل
ودرت دیواردن عبارت مملردر . یالکز قیوسنک یانلرنده
برقاق اوطله-ی واردر. چوللرک اومدهش قوم فورطته لرنده
کرانلر وقافله لرایچون بونلرای بره لجا تشکیل ایدر. ایتالیانلرک
(فوندافو) تعبیری فندق دن آلتشدر. آناطولیده ، حتی
بوکون ممالک عثمانیه ناک هر طرفده یالکزخان تعبیری جاریدر.
ایرانده کاربانسرای دیرلر . شاه عباسک بتون ممالک
ایرانده انشا ایتدیردیکی خانلر آثار نفیسه دندر .
عثمانیلر خانلرک لزوم وفوایدی کرکی کی تقدیر ایدره رک

۹ سلطان خانک منظره داخلیله سی

ایک قسم بنادن مرکبدرکه هیئت مجموعه سی مستطیل الشکلدر .
 بوتوع خانلره پانمودج اولورق قونیه ایله آفسرای آراسنده کی
 سلطان خانی کوسترله ییلور . بو خان علاءالدین کی قیاد اول
 طرفدن ۶۲۶ ده انشا اولمش و محترق اولقدن صکره ۶۷۷ ده
 غیات الدین کی خسرو ثالث طرفدن تکرار اعمار ایدیلشدر .
 بوکی خانلرک مدخلی دائمی عرضانی اولان جهه ددر .
 بومدخللر علی الاکثر انواع نقوش هندسیه و عربسکارایله فوق العاده
 بر صورتده ایشلنمشدر . قیودن کیریلوب مرتفع بر دهلیزدن
 کچیلدکن صکره واسع برحولیبه کلینیر (شکل ۴) . بونک صاغ
 وصول طرفنده اقامته و بونکرک وضعته مخصوص اوطه لر ،
 مغازلر و بودروملر بولور . حولینک اورتسندده چوق کره
 کوچک و فقط فوق العاده بر اعتنا ایله پالیش بر طاش مسجد
 کورولیر . بیوک مدخلک مقابله کی دیوارک اورتسندده

۱۰. زار زاتین خاننک قیوسی
 بالاسنده کی کتاپه

(ایلچی خانی) وار ایدی که قدیمآ
 فوق العاده سفارته کلن ایلچیلر
 هپ بورایه ایئرلر ایدی . بوکی
 خانلره (مهمانخانه) دخی دیرلردی .
 بوراده موضوعز اولان سلجوق
 خانلری پلان و مقطعلری نقطه نظرندن
 ایک بیوک زمرده تفریق ایدیه .
 ییلیر : بر طاقی یکدیگریته ملاصق

۱۱. توقاد ایله سیواس اده سنده ییلدیز خانی

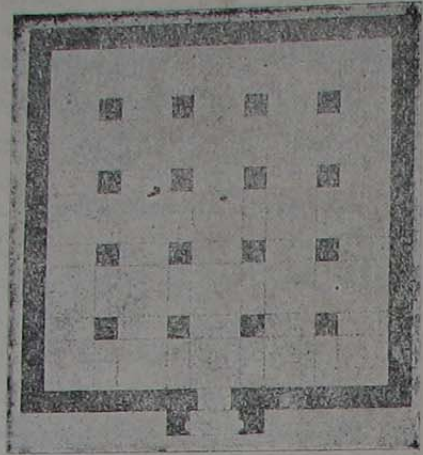
عالی و مزین بر تدبیر مدتل دها واردر . اشته بورادن
 خالک آرقه قسمته کچیلیر که بوراسی غایت متین کمر آیاقلریته
 استناد ایتدیرلش طونوسلر ، قوسلر و قبه لر ایله بنا اولنمشدر .
 اچریسی اولدخه قارائقدیر . بالکنز مازغال دلیکی کی بر قاق
 حجره ایله قبه نکه اطرافنده کی آجیققلردن ضیا آلیر . بو محلاک
 آخورلری محتوی اولدینی طن اولتور . سلطان خاننک طول
 ۱۱۹ متر و جهه ده عرضی ۶۱ متر ودر .

بویله برخانی خارجاً طولاشه جق اولورسه ق کوشه لرندده
 و مسافدن مسافیه دیوارلره ملاصق قله لر کوریرز . فقط بونارک
 ایچی بوش اولیوب صومدر . دیوارلری طوعق و ترصین ایتمک
 ایچون پالیشدر . بو کیفیت خانلره عادتاً بر قلعه منظره سنی بخش
 ایدر . فقط ظن اولنمه سین که بو سلجوقی معمارلرینک حاصل
 اتمک استه دکاری شی یالکنز بر تأثیردن عبارتدر . بالعکس
 بو خانلرک حرکات عسکره اثناسنده مک مهم وظیفه لرده ایفا
 ایتدکریخی و چوق کره لر دشمنه قارشى حقیقی بر قلعه ، بر موقع

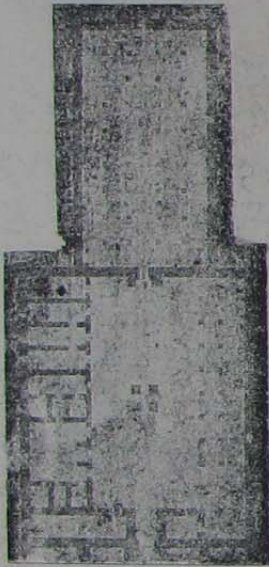
۱۲. زار زاتین خاننک مدخلی

تصویر ایدیلده من . بوکون بزه ، ملکتهزه ماضی دن نه قالدی ایسه محافظه ایتمک بوجلی بزه . اولنرک همی آرتق عثمانلی تاریخچه کیچمیش ، یانجی اولقدن چیقمیشدر . مدنیت حاضردهده بونی ایجاب استدیبرر . واقعا عثمانلیلرک ایلندن چیقمیش اولان معمارلرک وسیمعهدهم پراقدیمیز بیکلرجه مبانی عالییه ومقدسه که هربری تورک مدینتی ایچون بررحت قائمه ایدی ، یعنی جامعلرین ، مدرسه لرین ، بره لرین ، سرایلرین الخ الخ ، اشته بونلری اوملکتلرک بکی صاحبلی اودرجه بر سرعته محو وخریب استدیبرلرک شمدی بعض یرلرده بونلرک برابریته بیله تصادف ایدیلده من . بوحاله قارشی آوروپا قدر شناسانک بروتستو ایتمه لری طرفکیرلکدن بشقه بر شیده غول اوله من . ساجوقی خانلرینک طرز انشایی غایت ساده در . ستون دیوارلر خارجاً وداخلاً کسمه طاشلر ایله قایلانش و آوا یرلری خرچلی وخراسانی بر به تون ایله املا اولنمشدر . کمرلر وقبله لراپا صوم کسمه طاشدنیز ، بعضاً بیاض و سیاه طاش منابوه قولالانشدر ، آقسرائ

۱۳ خروسی خانک مقطعی

مستحکم اوله رق قولالاندیلرینی تاریخلردن بیلدورز . ایکنجی زمهره خانلره کلنجه بونلرک مقطعی صریح الشکلدر . قونیه نك قرینده بولنان (خروسی خان) بوزمره یه اغودج اوله رق اوانه ایدیله بیلیر (شکل ۶ ، ۷ ، ۸) . بونوع خانلر ایکی قسمدن مرکب دکلدلر . بونلرده حولی یوقدر . طوغربدن طوغری به قبالی قسمه کیریلیرکه بورانک طرز انشایی وترتباتی برنجی زمهره نك کیلره مشاهدیر .

۱۴ سلطان خانک مقطعی

بولی اوزرنده واقع زازراتین خانک مدخلی بوله در . (شکل ۱۱) .

سلجوقی تورکلی بیلرنده جینی قولانغی یک سودکلی حالتده خانلرده بو جهت مان اعمال اولنمش کیدیر . یالکیر مدخللرک منباندده بعض نقوشک ۴۱۶۱

خانلرک مالزومه انشاییه سی علی الاکثر بولندیلری ملک جوارنده چیقان کیرج طاشی ، قوم طاشی ، تراشیت کبی اجماردن عبارتدر ، بعضاً صمرده قولالانشدر . نیکم دکریلک بر ساعت قدر شرقنده بولنان (آق خانک) جبهه سنده (شکل ۹) سیواس ایله قیصریه آراسنده کی دیگر برسلطان خانک جامعنده (شکل ۱۰) صمره لوحه لر کورولیر . اسلامی بانی ده قولالانش اولان بومرمر آقسانک مبانی عتیقه دن آلتدیغی آوروپالیر ایلری سوردلر . فقط هرکس بیلیرله ومعتشم بت پرست معبدلری هدم اولنه رق کلیسالر انشا اولندی . بناء علیه بویه برخانک ، برمدرسه نك یاخود برجامک انشا آتنده جوارنده بولنان خرابه لردن آلتان آقسانک بوندن بش آلتیوز سته اول قولالاندیفته شاشمالیدر ، باخصوص که اوبوک اسلام معمارلرینک وجوده کتیر دکلی اثرلرده اسکیلری قدر برقیتمی حائر دلر . فقط طبیعی بوکون بوکی شبلر

يونسکه برابر ايجادئده کی تناسب رموزوئیت، قیدلرینک نقوشنده کی زینکیتلک و طرافت، هم انسانه هیئت، هم روحه انشراح و برر. انسان بونلره باقا باقاطو یاماز. مباتی مذکوره هر هانکی بردورک و هر هانکی بر بیوک معمارک آثارینه معادلدر و آنلره اهر جهت رقابت ایده بیلیر. هر حالده علی العموم اسلام و بالخاصه سلجوقی تورکلرینک صناعات نفیسه سی تاریخی ایچون بی پایان برر منبع تدقیق و تنبع تشکیل ایدرلر. بناء علیه بزبونلردن احترامی اسیرکه ملی بز و بونلری هر درلو و سائلله تحرییدن وقایه و صیانت ایتلی بز. بو آیدلک کیفیت محافظه سی ایسه اعظام ایدیله جک بر مسئله اوله بوب الله بولان نظامانک تطبیقه، یعنی قصداً وقوع بولنده اولان تخریبات تمادییه بی شدتله منع ایتک صورتیله حصول پذیر اولور.

میل ادهم

مرکزی ترکیا

جغرافیا تدقیقاری

روحنی قاورامق قابل اوله بیلور. بویولده هر بر پارچه ساحه، بر انسانه تشبیه ایدیله بیله جک صورتده، خصوصی و چوق دفعه بک قاریشیق و صفیلره کندی باشنه بر فرددر؛ و ناصل بر انسانی آکلامق ایچون اونک اوزرنده اوزون بر مدت صمیمی بر صورتده تدقیق حیاتی یا شامق لازم کلورسه، عینی صورتله بر اراضی ده اوله جه تدقیق ایدلمی، قاورانلی و سوه درک آکلاشلایدیر. بر ساحه نك بر باد بر کورونوشی آرقه سنده، ایصنزلکی و چیپلاقانی آلتنده، چوق دفعه بر سوری لطفانلر Reizen کیزلیدرکه بو عجول بر یولجینک کوزندن قاجار و آنجق حساس بر سیاحه قارشى آچیدر.

۱۹۱۷ سنه سی ایلول و تشرین اول ایلرنده

اویوقلری املا ایتک صورتیله جینی صرف اولنیش ایه ده بوندن شمدی آنجق بعض اثرلر کوریله بیلیر. مع مافییه عین تأثیری یا یق اوزره رنگلی مرمرلر قاقیلشدر، سلطان خانک مدخل حجره لرنده بوللر مشاهده اولنور (شکل ۱۲).

خانلرک چوغنده کیمک طرفندن و هانکی سلطانک زمانده و هانکی تاریخده انشا اولندقلری بیوک بیوک مرمر لوحه لر اوزرنده، خط سلجوقی تسمیه ایتدیکمز، بر نوع جلی نسخ ایله محکوکدر. (شکل ۱۳) امرادن سعدالدین کو بکک انشا ایتدیردیکی و بو کون سعدالدین اسمندن غلط اوله رق زارزاتین تسمیه اولان خانک قیوسنده کی کتابه بی ارائه ایدر. بعض خانلره معمارک اسمی دخی محکوکدرکه بوده تاریخ معماری نقطه نظرندن آبرخه بر ایمیجی حائرر.

و الحاصل بومباتی نفیسه نك اسلوبنده کی ساده لک

بالقان ترنیه استانبولدن آوروپایه کیدرکن مرکزی تراکیان کچمش بر کیمه، بو اراضیدن هان ده نمون اولاماز. جرکس کوبنده یا خود چورلی ده، لوله بورغاز ویا اوزون کوبری ده و اغونک بخیر مسندن طیشاری به باقلنجه دائماً بیتمز توکتمز بر سیتب محراسی، یکنسق، ایصنر و چوق سفیلانه بر صورتده مسکون بر اراضی دائماً عین منظره کی کوسته بر. بالکتر عثمانی حدودنده مرینجک کنیش ححرانده، ححه، شاعرانه صیره طاغلریله بر لکده ده کیشیر. بر مملکت اگر حقیقتاً طامق ایستبورسه، بالکتر علی العجله بر شمدو فر سیاحتیله اکتفا ایتیمه درک اورانی آکینه بویه کزملی، اوراده بوراده آکتملی و آنجق اوزمان اوساحه نك